

SİRKÜLER
Sayı: 2012/112

İstanbul, 15.05.2012
Ref: 4/112

Konu:

TEVKİF EDİLEN / SORUMLU SIFATIYLA BEYAN EDİLECEK K.D.V'NİN İNDİRİMİ HAKKINDA 117 NUMARALI K.D.V GENEL TEBLİĞİ İLE YAPILAN DÜZENLEMELER

14.04.2012 tarih ve 28264 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan ve 01 Mayıs 2012 tarihi itibarı ile yürürlüğe giren 117 No.lı K.D.V. Genel Tebliği hakkında genel bilgilendirmelerimizi ve tebliğ ile tevkifat kapsamına alınan tüm işlemlere dair özet kapsam, tevkifat sorumlusu ve tevkifat oranlarını gösteren tabloyu içeren 17.04.2012 tarih ve 90 sayılı sirkülerimiz tarafınıza gönderilmiştir.

Bu defaki sirkülerimizde ise, K.D.V. tevkifatı / sorumlu sıfatıyla K.D.V. beyanında K.D.V. indirimi konusunda 117 No.lı K.D.V Genel Tebliği ile yapılan düzenlemelere yer verilecektir.

20.07.1995 tarihli ve 22349 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 49 No.lı K.D.V. Genel Tebliği’nin (B) bölümü aşağıdaki gibiydi:

“B – Sorumlu Sıfatıyla Ödenen Katma Değer Vergisinin İndirimi

Katma Değer Vergisi Kanununun 29 ve 34. maddeleri gereğince, mükellefler yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, faaliyetlerine ilişkin olarak yükledikleri katma değer vergisini indirebilmektedirler.

*Buna göre, aynı Kanunun 9. maddesi gereğince sorumlu sıfatıyla **ödenen** katma değer vergisinin, 2 no.lu katma değer vergisi beyannamelerine dayanılarak indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.*

*Sorumlu sıfatıyla beyanın hiç yapılmadığının veya eksik yapıldığının tespiti üzerine bu vergilerin ikmalen veya re'sen tarhedilmesi halinde de tarhedilen vergi aslı indirim konusu yapılabilecektir. **İndirim**, ikmalen veya re'sen tarhedilen vergi aslının vergi dairesine **ödenmesi ve ödemenin gerçekleştiği takvim yılı aşılmaması şartıyla kanuni defterlere kaydedildiği dönemde, 1 numaralı katma değer vergisi beyannamesi ile yapılacaktır.**”*

49 No.lı K.D.V. Genel Tebliği gereği, geçmiş aylarda ve hatta geçmiş yıllarda ilgili ay içinde sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi gereken bir K.D.V.’nin, ilgili dönemde beyan edilmemesine rağmen birkaç ay veya yıl sonra içinde bulunulan cari ay içinde beyanname verilmesi halinde sorumlu sıfatıyla beyan edilen bu K.D.V., beyanname verilen ve ödeme yapılan dönem içinde defter kayıtlarına indirim K.D.V. olarak kaydedilebiliyordu. Bir diğer söyleyişle, K.D.V. tevkifatına / sorumlu sıfatıyla K.D.V. beyanına konu mal veya hizmetin alındığı (vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği) dönemde verilmesi gereken 2 No.lı K.D.V. beyannamesi

verilmemiş olsa dahi, ilgili beyannamenin takipeden aylar veya takipeden yıl içinde verildiği ayda ödenen sorumlu sıfatıyla K.D.V. indirim K.D.V. olarak kayıtlara alınabiliyordu.

117 No.lı K.D.V. Genel Tebliği ile **49 No.lı K.D.V. Genel Tebliği'nin (B) bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.** 117 No.lı tebliğde “Beyan” başlığı altında aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir:

*“Tevkifat, genel bütçeli idareler hariç, tevkifata tabi **işlemin yapıldığı dönemde** vergi sorumlularına ait 2 No.lu K.D.V. beyannamesi ile **beyan edilecektir.***

Tevkifat kapsamındaki işlemlerde vergiyi doğuran olay bakımından özellikli bir durum söz konusu olmayıp, bu işlemlere ilişkin K.D.V.'nin beyan dönemi K.D.V. Kanunu'nun 10'uncu maddesine göre tespit edilecektir.

*Bu kapsamda, **işleme ait fatura veya benzeri belge izleyen ay içinde düzenlense dahi sorumlu sıfatıyla beyan, işlemin vuku bulunduğu dönemin beyan süresi içinde yapılacaktır.** Kısmi tevkifat uygulamasında satıcının mükellef sıfatıyla 1 No.lı K.D.V. Beyannamesi ile beyan edeceği kısım da aynı dönemde beyan edilecektir.*

Hizmet işlemlerinde, hizmetin ayın sonunda tamamlanması halinde de fatura izleyen ayda düzenlense dahi bu şekilde işlem yapılacaktır.

İşlem bedelinin ödenmemesi, işleme ait faturanın süresinde düzenlenmemesi, alıcıya geç gelmesi veya hiç gelmemesi tevkifatın yapılıp yukarıda belirtilen süre içinde sorumlu tarafından beyan edilmesine engel değildir.”

Yukarıda yer alan ifadeye göre alınan hizmetin bedeli ödenmemiş ve fatura düzenlenmemiş olmasına rağmen tevkifatın yapılması zorunlu tutulmaktadır. İşletmenin ödemesini ve faturasını almadığı bir işlem için nasıl tevkifatlı beyanda bulunacağı tebliğden tam olarak anlaşılamamaktadır. Ayrıca işletmelerin ödeme yapmaksızın ve fatura almaksızın tevkifat yapmaya zorlanmasının ticari hayatın doğasına ters düştüğünü ifade etmek isteriz.

117 No.lı tebliğde “**İndirim**” başlığı altında ise aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir:

“2 No.lu K.D.V. Beyannamesinde herhangi bir surette indirim yapılması mümkün olmadığından tevkif edilen K.D.V.'nin tamamının beyan edilerek vergi dairesine ödenmesi gerekmektedir.

*Öte yandan, tevkifat uygulayan alıcının K.D.V. mükellefiyetinin bulunması ve tevkifat uyguladığı teslim veya hizmeti indirim hakkı tanınan işlemlerde kullanacak olması halinde, **sorumlu sıfatıyla beyan edilen tutar, beyanın yapıldığı ay içinde verilmesi gereken 1 No.lu K.D.V. beyannamesinde indirim konusu yapılabilecektir. Bu indirimin dayanağı 2 No.lu K.D.V. beyannamesi olacaktır.***

Kısmi tevkifata tabi işlemlerde, işlem bedeli üzerinden hesaplanan K.D.V.'nin;

*- Satıcı tarafından beyan edilecek kısmı, **takvim yılı aşılmamak şartıyla işleme ait fatura veya benzeri belgenin defterlere kaydedildiği** döneme ilişkin olarak verilmesi gereken,*

- Sorumlu sıfatıyla beyan edilen kısmı ise **2 No.lu K.D.V. Beyannamesinin verildiği ay içinde verilmesi gereken,**

1 No.lu K.D.V. Beyannamesinde indirim konusu yapılacaktır.

Örnek:

Satıcı (B), alıcı (A)'ya 12 Mayıs'ta 1.000 lira karşılığında bakır tel teslim etmiş, genel oranda K.D.V.'ye tabi bu teslimle ilgili olarak 13 Mayıs'ta düzenlediği faturada hesaplanan K.D.V., tevkif edilecek K.D.V. ve tahsil edilecek K.D.V. tutarlarını, Tebliğin (3.4.2.) bölümündeki açıklamalara uygun olarak, sırayla 180.-TL 126.-TL ve 54.-TL olarak göstermiştir.

*(A), bu alışla ilgili 2 No.lu K.D.V. beyannamesini 24 Haziran'a kadar vermek zorundadır. **Bu ödevini yerine getirmişse**, söz konusu beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edeceği 126 lirayı, 24 Haziran'a kadar vermesi gereken Mayıs dönemi 1 No.lu K.D.V. beyannamesinde **indirim konusu yapabilecektir. 2 No.lu K.D.V. beyannamesi yanlışlıkla süresinden sonra, mesela, 24 Ağustos'ta verilirse 126 liralık tutar da 24 Ağustos'a kadar verilmesi gereken Temmuz dönemi 1 No.lu K.D.V.beyannamesinde indirim konusu yapılabilir.***

*Mükellef (A)'nın satıcıya ödediği/borçlandığı 54 liralık tutar ise **yıl geçmemek şartıyla** alış faturasının defterlere kaydedildiği dönemde indirim konusu yapılabilir.*

*Satıcının bu teslimle ilgili faturayı süresinden sonra, mesela, 16 Temmuz'da düzenleyip (A)'ya intikal ettirmesi sorumlu sıfatıyla beyanın 24 Haziran'a kadar yapılmasına engel değildir. Bu durumda hesaplanan verginin sorumlu sıfatıyla beyan edilecek olan 126 liralık kısmı 24 Haziran'a kadar verilecek, satıcıya ödenmesi gereken 54.-TL tutarındaki kısmı ise (**vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği takvim yılı geçmemek şartıyla**) faturanın defterlere kaydedildiği dönem için verilecek 1 No.lu beyannameye indirim konusu yapılabilir."*

Yukarıda yapılan açıklamaları topluca değerlendirecek olursak;

- K.D.V. tevkifatına / sorumlu sıfatıyla K.D.V. beyanına konu bir işlemin gerçekleştiği (vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu) aya ait 2 No.lu K.D.V. beyannamesi ile gerekli beyanın yapılması gerekmektedir. **Beyanın zamanında yapılmaması ve bu hususun tespiti halinde V.U.K. kapsamında ceza kesilebilecektir.**

- Tevkif edilen / sorumlu sıfatıyla beyan edilen K.D.V.'nin defter kayıtlarında indirim olarak dikkate alınabilmesi için, tevkif edilen verginin 2 No.lu K.D.V. beyannamesi ile yasal süresi içinde (işlemin gerçekleştiği aya ait beyanname ile) beyan edilmesi gerekmektedir. Herhangi bir nedenle 2 No.lu K.D.V. beyannamesi yasal süresinden (vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği aydan) sonra verilirse, bu beyannameye konu **K.D.V. beyanın yapıldığı aya ait 1 No.lu K.D.V. beyannamesinde indirim konusu yapılabilir. Bu açıdan bakıldığında mülga 49 No.lu K.D.V. Genel Tebliği ile aynı şekilde düzenleme yapıldığı görülmektedir.**

- Faturada tevkif edilen K.D.V. harici kalan ve satıcıya ödenen K.D.V.'nin ise, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, belgenin defter kayıtlarına alındığı dönemde indirim K.D.V. olarak dikkate alınması gerekmektedir. .

- Görüldüğü üzere, tevkif edilen verginin 1 No.lu K.D.V. beyannamesinde indirimi 2 No.lu K.D.V. beyannamesinin verilmesine bağlanmıştır. Bu indirimin dayanağı 2 No.lu K.D.V.

beyannamesidir. Bu işlemde tevkif edilen K.D.V.'nin indirim konusu yapılmasında **takvim yılı sınırlaması bulunmamaktadır.**

-Bu çerçevede aynı işlem için hesaplanan K.D.V'nin indirimi ile ilgili olarak iki farklı indirim usulü uygulanacaktır.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr